

Zgledno sodelovanje častnikov z obeh strani mejne reke Kolpe

TRADICIONALNI SPUST PO REKI KOLPI

Prelestna reka Kolpa vabi v svoje vode ...

Častniki in podčastniki, združeni v Območno združenje slovenskih častnikov Bele krajine (v nadaljevanju OZŠČ BK) v vsakoletni program dela kot osrednji dogodek vključimo spust po reki Kolpi. Menimo, da je naša organizacija po tej dejavnosti postala v zadnjih letih prepoznavna v Beli krajini, med častniki večine častniških združenj po Sloveniji in tudi v sosednji državi Hrvaški.

Belokranjski častniki, tedaj organizirani še v Občinskem združenju slovenskih častnikov Metlika, so pod vodstvom predsednika Antona Krašovca že pred mnogimi leti ugotovili, da imamo v Beli krajini idealne naravne danosti za izvedbo dejavnosti, povezanih z reko oziroma plovbo. To spoznanje je zorelo nekaj sezon, dokler ni leta 1999 prišlo do prvega spusta po reki Kolpi. Udeležencem se je tako prijetno vtisnil v spomin, da so si bili ob slovesu enotni, naj spust po reki Kolpi postane tradicionalen.

Do leta 2016 je OZŠČ BK organiziralo in izvedlo kar osemnajst spustov. Trije od teh so bili zaradi vremenskih razmer oziroma vodostaja izvedeni na reki Lahinji, vsi drugi pa na mejni reki Kolpi. Prvih nekaj spustov je bilo izvedenih s kanuji, vsi naslednji pa z večjimi plovili – z vojaškimi čolni. V bližnji novomeški vojašnici Franca Uršiča domuje tudi inženirska enota, ki ima v svoji opremi tudi gumijaste čolne za delovanje na rekah. Dobri odnosi in razvito sodelovanje OZŠČ BK s pripadniki enot omenjene vojašnice je omogočilo sodelovanje tudi na obravnavanem področju – z izposajo čolnov in ustrezno logistiko s strani Slovenske vojske smo lahko izvedli naslednje spuste, ki so postajali vedno bolj množični ob udeležbi eminentnih gostov iz domovine in tujine.

Vodstvo OZŠČ BK je kot najprimernejši čas za izvedbo spustov opredelila prvo tretjino meseca avgusta in tako tisti, ki smo spust po Kolpi »vzeli za svojega«, komaj čakamo na začetek avgusta. To pa nismo samo Belokranjci, temveč tudi častniki iz drugih občinskih in območnih združenj slovenskih častnikov širom Slo-

venije. OZŠČ BK se lahko pohvali tudi z dolgoletnim plodnim sodelovanjem s častniki z druge strani mejne reke Kolpe – iz Hrvaške. Skladno s tem že veliko let na spust po Kolpi vabimo tudi hrvaške častnike. Samo vprašanje časa je bilo, kdaj bo spust, ki se izvaja prav po državni meji, prerasel v mednarodnega. Tako smo predlanski in lanski spust izvedli skupaj s hrvaškimi častniki iz Hrvatskog časničkog zbora. Tako se je ti dve leti spust začel v eni državi, končal pa v drugi. Leta 2015 se je spust začel na metliškem kopaljšču na slovenski strani Kolpe, končal pa se je v hrvaški vasi Kamanje, kjer smo imeli tudi zaključno prireditev. Lani pa je bil start spusta na hr-

Zgledno sodelovanje častnikov z obeh strani mejne reke Kolpe

vaški strani, končal pa se je na metliškem kopaljšču. Ti dve leti je naš spust prerasel tudi v krovni dogodek Zveze slovenskih častnikov.

Ker vsi gostje, ki na dan spusta pridejo na osrednjo dejavnost OZSČ Bele krajine, ne morejo na sam spust po Kolpi, je vsa leta zanje organiziran vodeni avtobusni izlet po Beli krajini, zadnja leta pa tudi po sosednji Hrvaški. Tako častniki in njihovi družinski člani iz različnih krajev spoznavajo kulturne in naravne značilnosti Obkolpja.

Naš spust je z leti zrasel v kar spoštljiv projekt, ki zahteva obsežne priprave, ki so logistične in tehnične narave: nujni so dogovori o tehnični podpori (primerna dostava čolnov in druge opreme na start), dogovoriti se je treba z reševalci iz vode z licenco, s potapljači, z nujno medicinsko pomočjo. Odkar pa je spust mednarodni, so priprave še zahtevnejše: pridobiti moramo ustrezna dovoljenja, ustanoviti je trebačasne mejne prehode (vstopne in izstopne). Pri tem je treba poudariti dobro sodelovanje z mejnima policijama

RS in RH ter vojaškim atašejem glede ureditve prehodov meje za vojaška vozila. Za vse udeležence je spust prijetna rekreacija. Vsekakor pa ima še močno strokovno vojaško dimenzijo: v sodelovanju s Slovensko vojsko želimo udeležence usposobiti za pravilno uporabo osebne zaščitne opreme, pripravo plovil in njihovo uporabo ter varno obvladovanje reke, zlasti jezov, ki jih je na Kolpi v različnem kakovostnem stanju kar nekaj. V sušnih letih z nizkim vodostajem je treba po Kolpi tudi peš z vleko čolnov za seboj.

Ob takih pogojih hitro pride tudi do predrtja čolna, ki ga je treba nemudoma usposobiti za nadaljevanje plovbe. Zaradi temeljnih priprav in ustrezne discipline vsa leta na spustu ni bilo nobene nesreče, če odštejemo zdrse na slapovih, povezane s »prisilnim« kopianjem.

IN KAKO NAŠI SPUSTI POTEKAJO? NAJ NA KRATKO POZVAMEM DOGAJANJE LETA 2016:

Spust v dveh državah smo izvedli v soboto, 30. julija 2016. Start spusta je bil v vasi Velika Paka na Hrvaškem, cilj pa na metliškem kopaljšču v Sloveniji. Slovenski udeleženci te vsakoletne akcije smo se zjutraj zbrali na kopaljšču v Metliki, od kjer smo se z avtobusi odpeljali čez mejni prehod v hrvaško vas Velika Paka, kjer so nas z glasbo in zajtrkom pričakali hrvaški stanovski kolegi. Po pozdravnih nagovorih je sledil obvezni vojaški obrok – fižol –, saj nas je čakalo večurno veslanje. Hitro je napočil čas za start. Na kopaljšču v Paki smo se razporedili po čolnih, ki so že pripravljene čakali. Malo prijetnega vznemirjenja in – start!

V prekrasnem poletnem dopoldnevu smo se ob vriskih prepustili toku rahlo narasle Kolpe, vendar pa smo za primerno hitrost morali pogumno poprijeti za vesla. Dobro razpoloženi smo se podali v tekmovanje, seveda pa ni manjkalo niti tradicionalnega medsebojnega brizganja z vesli. Tako ogreti smo kljub nekoliko nevarnim jezovom, ki pa smo jih srečno premagali, kar prehitro pričolnarili do prve postaje – lepo urejenega kopaljšča Podzemelj, kjer nas je čakala malica.

Po malici smo zaveslali mimo vasi Otok in pristali na Primostku, kjer smo si ogledali novi prestižni kamp. Nato smo mimo pritoka belokranjske reke Lahinje

zaveslali še na zadnji del spusta – proti Metliki. Tu smo najprej poskrbeli za primerno predajo uporabljene opreme. Nekateri smo kljub celemu dnevu na vodi skočili še na osvežitev v Kolpo.

Na cilju pa je bilo že vse pripravljeno za zaključni del dneva. Tu so nas tudi že čakali naši prijatelji, ki so se odločili za potovanje po kopnem – ogledali so si nekatere belokranjske znamenitosti ali pa so se predali kopanju in toplemu soncu.

Po kulturnem programu in nagovorih so nam prireditelji postregli z belokranjsko specialiteto – pečenko z ražnja in z rujno belokranjsko kapljico. Ob zvokih harmonike in prijetnem pogovoru je prehitro prišel čas slovesa z besedami: se vidimo naslednje leto!

Poleg visokih gostov s hrvaške strani so našo akcijo s svojo prisotnostjo počastili tudi slovenski gostje: župan metliške občine in podžupana Črnomlja in Semiča, predsednik Zveze slovenskih častnikov generalmajor dr. Alojz Štajner, vojaški ataše Ljudske republike Kitajske s soprogo in sve-tovalcem ter vojaški ataše ZDA s soprogo.

LANSKI SPUST V ŠTEVILKAH

To je bil že osemnajsti spust belokranjskih častnikov in istočasno drugi mednarodni ter v drugo krovni dogodek Zveze slovenskih častnikov. Letos je bilo na našem osrednjem dogodku 227 udeležencev (iz SLO 143, iz HR 84), od tega nas je bilo 128 na vodi (iz SLO 82 in iz HR 46). Po Kolpi smo potovali s skupno 14 čolni (8 iz SLO, 6 iz HR).

Spusta smo se iz Slovenije udeležili člani naslednjih združenj: Bela krajina, Maribor, Trbovlje, Krško, Velenje, Nova Gorica, Hrastnik in Litija. Iz sosednje Hrvaške pa so se spusta udeležili častniki iz Karlovačke županije in iz Hrvaškega Zagorja.

Glede na to, da je ob naši najjužnejši reki Kolpi še veliko prekrasnih skritih koticov, vrednih ogleda, upamo, da bomo še dolgo lahko slovenskim častnikom in njihovim družinskim članom ponosno odkrivali ta zanimivi košček domovine. Trenutno že tečejo intenzivne priprave za letošnji spust KOLPA-KUPA 2017.

Peter Golobič

